

[Aksel Larsen.]

dette, at man kun tager afstand fra den liberalistiske kapitalisme, som fik sit dødsstød under første verdenskrig og endelig afgik ved døden under Ottawakonferencen. Det drejer sig ikke om den liberalistiske kapitalisme, men om kapitalismen i det hele taget, men den faldt det vel ikke ministeren ind at tage afstand fra, og det er rigtigt, som det er sagt, jeg tror blandt andre af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen, at det er gået ganske godt for et par måneder siden med at slutte storpolitisk forlig spændende fra regeringspartiet til de konservative. Der er vist heller ikke, hvis man skal dømme efter de forhandlinger, vi har hørt i går og i dag, så stor fare for, at man ikke nok skal kunne forhandle sig til rette om de problemer, der er til drøftelse vedrørende vareforsyning.

Tholstrup: Jeg forstår, at den højtærede minister mener, at han, takket være at han er cand. polit., udmærket godt forstår omsætningsloven, altså forstår begge sider af handelen, men det gav sig ikke udtryk i det eksempel, der blev fremdraget om cykledæk, for da fik vi netop den ensidige fremstilling, at i tilfælde af, at man lukkede op for importen af cykledæk, ville der blive arbejdsløshed i produktionen af cykledæk, fordi man ikke kunne eksportere tilsvarende mængder. Den anden side af handelens lov er betalingen, og det er den, den højtærede minister glemmer. Hvis vi importerer cykledæk fra England, eller hvorsomhelst fra, må de betales, og de kan ikke betales med andet end danske arbejdsydelser som eksportvare; bliver det ikke cykledæk, bliver det andre varer. Vi kan simpelthen ikke få varer uden at betale dem, bortset fra Marshallgave og Marshallån, som jeg talte om i formiddags. Men det afgørende er, at cykledækkene vil blive billigere for alle køberne ved, at der bliver indført konkurrence. Konkurrence er nødvendig, for at virksomhederne kan blive moderniseret, følge med tiden. I december læste man en kritik her i København fra en generalforsamling i en herværende fabrik, der lavede cykledæk, en kritik fra en af de store aktionærer, der gik ud på, at man ikke havde benyttet de rigelige pengemidler, der var opsamlet, så længe vi var under protektionistiske forhold, til at udvide fabrikken, tage nye produktioner op og forbedre produkterne, men tværtimod brugt dem som en sovepude, og at man drev virksomheden så irrationelt, at man kunne tillade sig at udskifte sin besætning 2½

gang om året. Det viser, at når en dansk fabrik ingen konkurrence har, sover den tornerosesøvn til skade for forbrugerne. Derfor var det et særdeles uheldigt valgt eksempel, og det viser, at der alligevel mangler lidt i den højtærede ministers forståelse af, at handelen har to sider.

Til slut vil jeg gerne stille den højtærede minister det spørgsmål, jeg stillede før, men ikke fik svar på: Hvor stor en procent har vi liberaliseret, når vi tager hele handelen i betragtning, hele de 4 milliarders omsætning? (*Ministeren for handel, industri og søfart* [Krag]: 30 pct.!). Altså, det var ikke de 50 pct., som så mange mennesker tror, og derfor burde man måske bruge dette tal noget mere, så folk kan få dette tal at tumle med. Man taler om 50 pct. og om de første 75 pct. inden så forfærdelig længe som betingelse for fortsat at få Marshallån og -gaver.

Til det ærede medlem hr. Axel Kristensen vil jeg gøre nogle bemærkninger, først om kronen og om stillingen, hvis den ikke var blevet devalueret. Det var ikke vort standpunkt, at den ikke skulle devaluere, men lad os nu sige, at den ikke blev devalueret, men var blevet stående, og den nye smørpris fra den 1. december var blevet 3 kr. 60 øre i stedet for 5 kr. 17 øre på Englandsmarkedet. Tror det ærede medlem så ikke, at danske landmænd ville have krævet forbeholdene i Englandsaftalen taget op eller respekteret, de forbehold, som gælder væsentlige ændringer i betalingsforholdet? Men nu devaluerede man fuldtud og gav det udseende af, at 5 kr. 17 øre var den højest opnåelige pris, og så blev den 5 kr. 17 øre, ganske vist reduceret med 30 pct. Men jeg er overbevist om, at kravet om at få respekteret disse forbehold om at tage hensyn til det ændrede betalingsforhold ville være blevet stillet dengang, og så havde vi fået flere penge hjem for smørret. Altså, vi havde haft fordele af ikke at følge Englands devaluering, i hvert fald fuldtud.

Vort synspunkt dengang var at frigive valutahandelen. Hele den undskyldning, man havde for, at man ikke kunne liberalisere handelen, ikke kunne give importen fri, var, at man ikke havde betalingsbalancen i orden, ikke havde valutahandelen fri. Men her var en enestående chance til at frigive valutahandelen, og dermed kunne man ophæve alle restriktionerne, og dermed var den danske krone blevet hård valuta med eet slag. Man har set, hvordan andre lande har båret sig ad: Schweiz, Belgien og nu Vesttyskland. Altså kunne vi have gjort det, og derfor stillede vi det